Lieta Nr.C33538416
Lietas arhīva Nr.C-5384-16/29

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2016.gada 26.augustā

Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama
tiesnese O.Žuka
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā 2016.gada 9.maijā saņemts /pers. A/ (turpmāk prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu. Prasības pieteikums pamatots ar šādiem apstākļiem.

Starp prasītāju un atbildētāju laulība nav reģistrēta, /datums/piedzima kopīgs bērns. Bērna paternitāte noteikta abiem vecākiem, iesniedzot pieteikumu Babītes pagasta dzimtsarakstu nodaļā.

Kopš 2008.gada bērns atrodas prasītājas pilnīgā aprūpē un aizgādībā. No 2015.gada novembra mēneša naudas līdzekļus bērna uzturam atbildētājs nesniedz, par bērna veselības stāvokli, mācībām un attīstību neinteresējas.

Pamatojoties uz Civillikuma 177.pantu, 179.pantu un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", prasītāja lūdz tiesu: 1) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam 111 *euro* apmērā ik mēnesi līdz bērna pilngadībai; 2) noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Prasītāja lūgusi lietu izskatīt rakstveida procesā.

[2] Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta prasībām, 2016.gada 12.maijā tiesa nosūtījusi atbildētājam uz viņa deklarēto dzīvesvietu prasības pieteikumu ar lūgumu iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus.

Tiesas norādītajā termiņā atbildētājs paskaidrojumus tiesā nav iesniedzis, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu, nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses (..). Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē (..)

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (..).

Ņemot vērā minēto 2016.gada 14.jūnijā pusēm nosūtīti paziņojumi par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, vienlaikus norādot sprieduma noraksta pieejamības datumu.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

[4.1] Ar prasības pieteikumam pievienoto dzimšanas apliecību Nr./apliecības numurs/pierādīts, ka /pers. C/, dzimušas /datums/, vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 177.panta ceturtā daļa noteic, ka bērna uzturēšana ir ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana, izglītošana un audzināšana (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums atbilstoši Civillikuma normām ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

1989.gada 20.novembra Bērnu tiesību konvencijas 27.panta 2.punkts noteic, ka galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu gulstas uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnu.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteikts, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Katra vecāka pienākums ir nodrošināt uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2016.gada 1.janvāra ir 370 *euro*. Minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas 2016.gadā ir 111 *euro*, palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā Civillikuma 179.pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, nevar būt strīda par to, ka atbildētāja pienākums ir maksāt prasītājai uzturlīdzekļus bērna uzturam. Tā kā prasītāja vēlas, lai no atbildētāja tiktu piedzīti uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tad tiesai nav nepieciešams īpaši izvērtēt atbildētāja mantas stāvokli, jo tas nevar ietekmēt spriedumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūru prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556).*

Tiesa atzīst, ka atbildētāja pienākums ir sniegt uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna uzturam - no prasības iesniegšanas brīža 111 *euro* ik mēnesi. Uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, un uzturlīdzekļu apmērs ir saistīts ar valstī noteikto minimālo mēnešalgu, līdz ar to tiesa atzīst, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Ievērojot minēto, tiesa prasītājas lūgumu noteikt nekavējošu sprieduma izpildi atzīst par apmierināmu un bērna interesēm atbilstošu.

[4.2] Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā atbrīvota, tiesas izdevumi valsts ienākumos piespriežami no atbildētāja.

No atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 199,80 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,25 *euro*.

[4.3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

[5] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 97., 193., 204.[1], 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, (bankas norēķinu konts naudas līdzekļu iemaksai: AS "Swedbank", /konta numurs/), labā uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 111 *euro* (viens simts vienpadsmit *euro*) ik mēnesi, bet ne mazāk kā Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, sākot no 2016.gada 9.maija līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 199,80 *euro* (viens simts deviņdesmit deviņi *euro* un 80 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,25 *euro* (pieci *euro* un 25 centi).

Sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par valsts nodevas piedziņu valsts labā, samaksu veikt saņēmējam: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva lietā Nr. C33538416, un maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, samaksu veikt saņēmējam: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lietā Nr. C33538416, un maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā.

Spriedums lietā sastādīts 2016.gada 26.augustā.

Tiesnese */personiskais paraksts/* O.Žuka